

HANDLINGSPLAN MOT MOBING

VESTLISKARET FUS BARNEHAGE

Om mobbing

Det er nulltoleranse for mobbing i VESTLISKARET FUS barnehage. Vi har et ansvar for barns oppvekstmiljø. Å forebygge og å stoppe mobbing er og blir et voksenansvar.

Hva er mobbing?

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.» (Kunnskapsdepartementet. 2017. s. 11).

Mobbing i barnehage kan utspilles i form av utestengelser (man får ikke være med, holdes utenfor) eller krenkelser (man får negative bemerkninger), eller ved at man blir plaget fysisk og/eller psykisk av andre. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager(e). Samtidig er det viktig å understreke at ikke all utestengelse og krenkelse er mobbing. Mobbing er ikke en enkelt hendelse, men krenkelse, utestengelse, plaging o.l som skjer over tid. Opplevelse av mobbing er subjektivt. Mobbing kan også foregå hos de yngste barna, men man skal være forsiktig med å bruke mobbebegrepet hos dem fordi man da også må kalle noen av barna for mobbere (Ruud. 2010). Når små barn mobber, gjør de ikke det fordi de aktivt mener å skade noen. Voksnes holdninger er derfor avgjørende for å stoppe dette, videre er det viktig at de voksne har en aktiv rolle i barns lek (Pape. 2020).

Definisjonsretten ligger hos den som blir utsatt for mobbing.

Primært skal vi forebygge, sekundært gripe inn så tidlig som mulig. Terskelen for å snakke om utfordringer knyttet til negativt samspill og relasjoner mellom barna skal være lav. Dersom ansatte opplever negativt samspill mellom barn over tid, har man plikt til å diskutere situasjonen med sin nærmeste leder.

Ansatte og foreldre har et felles ansvar for at mobbing ikke får utvikle seg i barnehagen! Både foreldre og ansatte må være seg bevisst sine holdninger og hvordan man snakker om andre foran barna.

Forebyggende arbeid

- Bevisstgjøre oss selv på hvordan vi møter barn på en god måte, hva mobbing er, hvordan vi kan jobbe for å forebygge mobbing, og hva vi gjør hvis mobbing forekommer. Avdelingsmøter, ledermøter og personalmøter er viktige arenaer for refleksjon og diskusjoner.
- Vennskap oppstår i møter mellom barna der de gjennom erfaringer, lek og humor danner et felles «vi», og muligheten for dette starter allerede når barna er 2 år eller tidligere. Forebyggende arbeid starter derfor allerede i tidlig alder der barna i samspill med andre lærer å leke, løse konflikter, vise empati og i det hele tatt lære hvordan de kan bli en god venn (Greve. 2009). Det er derfor viktig å gi de minste barna muligheten til å finne hverandre gjennom lek som inviterer mange, som å løpe fram og tilbake på et stort område, hoppe sammen på en stor madrass eller lage et «hus» der mange barn får plass (Løkken. 2004).
- Gjennomfører observasjoner og foreldresamtaler, hos de større barna kan man også ha barneintervjuer. Relasjonskartlegging (1 gang per halvår) for å finne ut om barna trives og har det bra i barnehagen. Alle avdelinger går gjennom handlingsplan mot mobbing og retningslinjer for konflikthåndtering i fellesskap hvert år.
- Være aktive deltakere i lek og samspill med barna for å oppdage eventuell utvikling av uheldige samspillsmønstre. Legge til rette for positiv lek, aktiviteter og samspill, samt sikre at alle barn leker og at ingen faller eller holdes utenfor.
- Jobbe kontinuerlig for å sikre trygg tilvenning og overganger gjennom å gjennomgå og reflektere over innholdet i handlingsplanene våre, samt egen og andres praksis. Vi bruker trygghetssirkelen i arbeidet for trygg tilvenning (se vedlegg 1)

- Utvikle barns sosiale kompetanse og vennekompetanse i både formelle og uformelle situasjoner. Vi veileder barna og lærer barna å sette ord på følelser samt konflikthåndtering. For at barn selv skal bli flinke å finne strategier og kunne forhandle om leken med andre barn, trenger de erfaring. Observasjoner viser at voksne er oppmerksomt til stede, setter ord på barnas følelser, intensjoner og atferd, følger barnas positive initiativ og hjelper barna konkret med å samhandle med hverandre, har positiv innvirkning på barns utvikling (Drugli, 2017).
- Legge til rette for vennskap og gode relasjoner. De ansatte skal være profesjonelle og gode rollemodeller for hvordan man snakker med/til og om andre på.
- Sikre at alle voksne til enhver tid har oversikt over alle områder der barn oppholder seg.
- Arbeide for at alle barn skal føle seg betydningsfull, inkludert og en del av et fellesskap. Vi legger til rette for at hvert enkelt barn får oppgaver og utfordringer tilpasset alder og modenhet slik at de opplever mestring. Alle barn skal være medvirkende i sin egen hverdag.
- Vi snakker positivt om barn ovenfor de andre barna, også de som er fraværende. Barna skal oppleve at de blir snakket om og er savnet når de ikke er tilstede i barnehagen.

Tiltak ved avdekking av mobbing

Ved mobbing eller mistanke om dette har vi som barnehage plikt til å undersøke og gripe inn raskt.

Dette innebærer at det settes inn tiltak samme dag som mobbingen avdekkes.

A. Samtale med de involverte

Finne ut årsak til mobbingen og hvordan vi skal jobbe videre. Hos de større barna kan en ha samtale(r) med de involverte, og de bør i all hovedsak dreie seg om virkningen av handlingene til den som mobber. Ved mobbing i alle aldersgrupper må en gi en tydelig beskjed til den som mobber om at slik atferd er uakseptabelt. Ofte kan begge parter i en konflikt ha lav selvfølelse eller ha egne utfordringer, derfor har vi et ansvar for å se begge barna og bygge opp begge barnas selvfølelse, dets tro på seg selv og dets positive egenskaper og ferdigheter.

B. Tiltaksplan(er) utarbeides

Vi lager konkrete tiltaksplan(er) for å utbedre situasjonen. Tiltaksplaner utarbeides for hvordan vi skal jobbe for å få barna inn i positiv lek og i gode vennskapsrelasjoner. Vi må styrke begge barnas selvfølelse og selvtillit, samt legge til rette for at barna opplever tillit og mestring. Andre eksempler kan være å fremheve barna i gruppen på det de er gode på, for eksempel lek, empati osv. Bruk vedlegg 3.

C. Foreldresamtale

Kontakte foreldre og invitere til samtale med foreldrene til de involverte. Barnehagen forteller hva som er avdekket og på hvilken måte vi vil jobbe med situasjonen framover iht tiltaksplan(er). Viktig å lytte til foreldrenes tanker og ideer rundt dette, de kjenner sine barn godt, derfor bør tiltaksplaner utarbeides i samråd med foreldrene.

Ved tegn på mobbing atferd hos en større barnegruppe kan behovet for foreldremøte for den berørte barnegruppen/avdelingen vurderes, der en plan kan utarbeides i fellesskap. Det er viktig å involvere foreldrene i arbeidet med å forebygge og bekjempe mobbing slik at barna opplever en sammenheng mellom barnehage og hjem.

Søke ekstern hjelp ved behov

Vurdere om det er grunn til å søke hjelp hos andre faginstanser/samarbeidspartnere. Eksempler på andre faginstanser er PPT, BUP, helsestasjonen. I Oslo kommune finnes det nå et eget mobbeombud: <https://www.oslo.kommune.no/skole-og-utdanning/elevenes-velferd/mobbeombudet/>

D. Vurdering av egen praksis og rutiner

Gjennomgang av egen praksis og rutiner. Se om det er noe ved miljøet som har hatt effekt på det som har skjedd. Våge å se nærmere på personalet og egen praksis. Vi går gjennom handlingsplanen i fellesskap.

Referanseliste:

Drugli, M. (2017). *Liten i barnehagen* (3.utgave). Oslo: Cappelen damm.

Greve, A. (2009). *Vennskap mellom små barn i barnehagen*. Oslo: Pedagogisk forum.

Kunnskapsdepartementet (2017). Rammepplanen for barnehagen: innhold og oppgaver. Oslo: hentet fra www.udir.no.

Løkken, G. (2004). *Toddlerkultur -Om ett- og toåringers sosiale omgang i barnehagen* (9.opplag 2019. utg.). Oslo: J.W. Cappelens forlag.

Pape, K. (2020). *Lek og inkludering i barnehagen -Motvekt til utestengelse og mobbing*. Oslo: Kommuneforlaget.

Stangeland, E. B. (2017, 16. februar). *The impact of language skills and social competence on play behaviour in toddlers*. *European Early Childhood Education Research Journal*, ss. 106-121. doi:10.1080/1350293X.2016.1266224

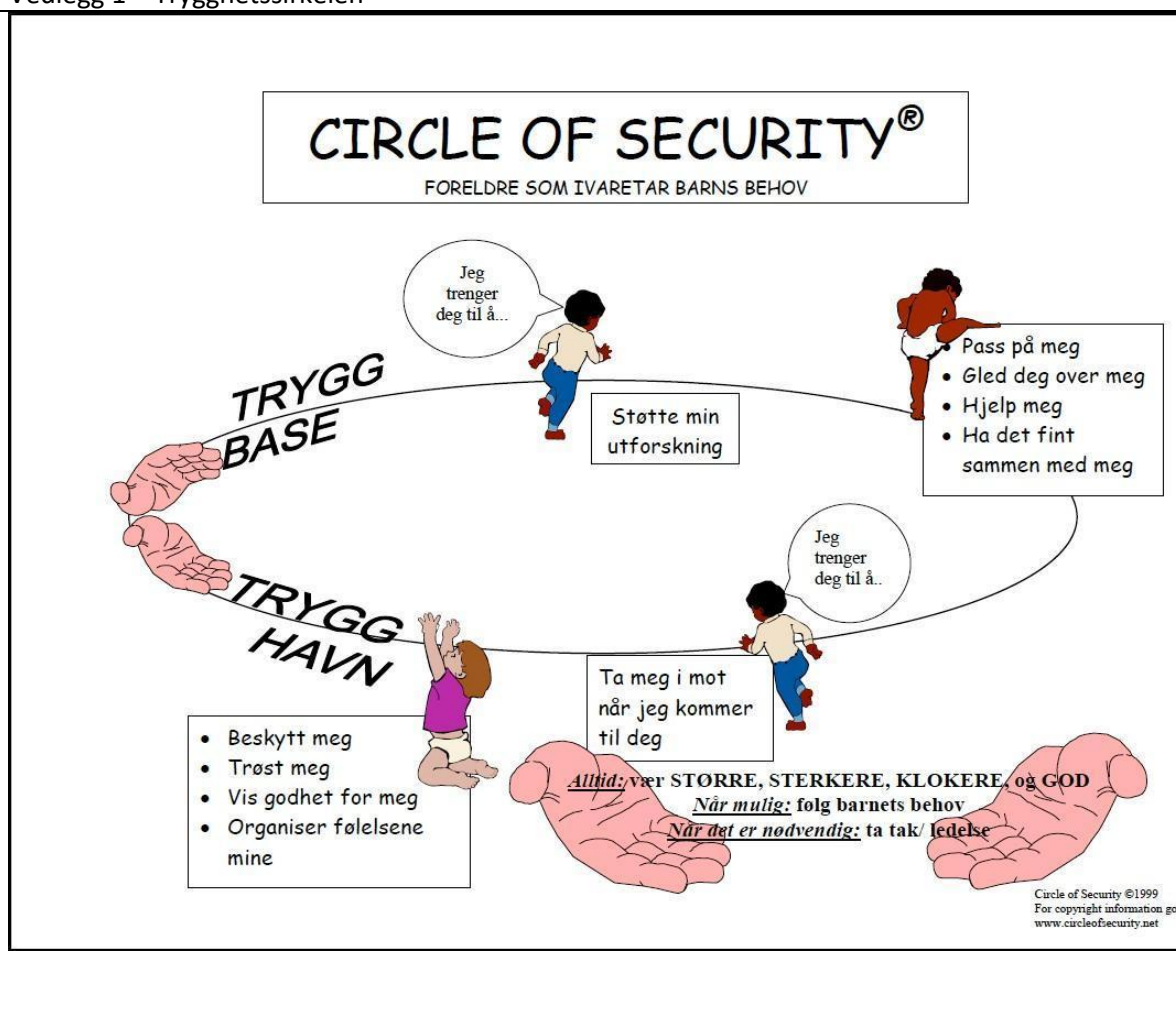
Det blir ført referat fra alle samtaler og møter vedrørende mobbing. Bruk vedlegg 2 til referatføring og vedlegg 3 til å lage tiltaksplan.

Utarbeiding og informasjon

Handlingsplanen er utarbeidet 1. Mars 2021. Den er utarbeidet av personalet og barnehagens SU.

Handlingsplanen for mobbing ligger på barnehagens nettsider. Dato revidert: 03.05.2021

Vedlegg 1 – Trygghetssirkelen

REFERAT FRA MØTE/SAMTALE VED AVDEKKING AV MOBING	
DATO	
AVDELING	
NAVN PÅ DELTAKENDE	
Status/beskrivelse av situasjon:	
Tid for neste samtale/oppfølgingsmøte:	Ansvarlig:

NB. Bruk vedlegg 3 for å lage tiltaksplan(er)

TILTAKSPLAN		
DATO		
BARNETS/BARNAS NAVN		
AVDELING		
PEDAGOGISK LEDER		
Beskrivelse og evaluering av situasjon/utfordringer:		
Forbedringstiltak:	Ansvarlig:	Frist :